

«Els meus plans de futur són continuar fent realitat els meus somnis»

Entrevista a Thodorís Vurnàs

Anna Él·lina

Doctoranda en Literatura Grega
Universitat Capodístria d'Atenes

Traducció: Rubén Montañés

Imatge: Anna Él·lina

Thodorís Vurnàs (Atenes, 1983) ha dirigit, des de 2008, més de vuit curtmetratges i més de vint representacions teatrals, entre les quals algunes d'autors catalans; vegeu-ne al respecte www.thodorisvournas.com.

El passat més d'abril va venir a Barcelona, dins del cicle d'activitats de Neogrec – Associació Catalana de Neohel·lenistes, per parlar-nos, entre altres coses, d'aquesta preferència seva.

Fruit d'aquella estada és aquesta entrevista que presenta *Αέρηδες - Torre dels Vents*.

En aquest període, en què t'ocupes?

Estic a l'espera que es completi la postproducció del meu llargmetratge titulat REUNIVERSE. Alhora represento teatre a Atenes. Aquesta temporada em trobeu amb dues representacions, One More For The Road, una revista de submersió sobre la crisi econòmica, i Moral Rules, una història d'engany i seducció. Estic per tercera temporada al Vault Theatre Plus, un dels teatres més joves i LGBTQ Friendly d'Atenes.

La teva trajectòria com a director de teatre és impressionant. Com va començar aquesta relació amb el teatre i com ha evolucionat.

Va començar al parvulari, per atzar i per error. Tot just ens havíem mudat al costat d'un teatre descobert – el de les Roques – que en hivern hostatjava el circ Medrano. A Thodorís, als seus sis anys, li feia una gran por viure al costat del circ, però en estiu, quan aquest va marxar i van començar les representacions teatrals, vaig voler anar a totes, per la sola i única raó que volia veure què podia haver pres el lloc del circ. L'hivern següent demanava anar als teatres coberts i en resum, fins els dotze anys veia tant de teatre que escrivia sobre

aquest en totes les redaccions de l'escola. Aquesta recerca infantil esdevingué relació vital i el meu interès es va estendre també al cinema. Estimo molt la creació d'una petita realitat que es diu història!

Com tries les obres de teatre i el mode de representar-les? Quins són els criteris per a la tria de les obres, dels actors, del lloc, etc?

El factor bàsic és la problemàtica social i quina necessitat tinc jo, com a Thodorís, d'analitzar, d'investigar i d'aprendre o vivenciar i superar. Trio obres que em donen moltes vegades respostes a les meves cerques personals. El teatre funciona com a teràpia. He enfrontat problemes de salut, he millorat la meua relació amb els meus pares, he descobert el meu jo. El criteri per a altres tries és senzillament el meu instint. Ara, pel que fa a la tria del lloc, això és un tema de perspectiva. Per a la meua feina un petit escenari, on l'actor i l'espectador esdevinguin un sol. A més a més, vull estar en teatres joves i accessibles al gran públic.

Has representat a Atenes prou obres d'autors catalans. Com vas saber de les seves obres? Com va començar aquesta comunicació amb els creadors?

En 2013 em vaig sotmetre a una gran intervenció quirúrgica per a enfrontar el meu pes, perquè havia arribat als 300 kg. Llavors havia sentit parlar de la senyora Maria Khatziemmanuïl, que havia esdevingut prou coneguda i estimada pel públic teatral a causa de les obres espanyoles que traduïa. Li vaig demanar llegir algunes traduccions perquè tindria per mesos de recuperació i prou de temps lliure. Va ser molt generosa i m'enviava una obra rere l'altra. Així em donà a conèixer moltes obres i autors que al llarg de la següent dècada vaig representar com a teatre, o vaig adaptar al cinema.

Hi ha, doncs, un pont de comunicació teatral entre Atenes i Catalunya? Quins factors hi ha contribuït?

Això és veritat. He observat que les nostres problemàtiques socials són molt semblants. En les obres catalanes, les històries i els caràcters s'assemblen com si fossin, literalment, els nostres amics i els nostres veïns. La nostra cultura i les nostres cerques personals no ho descarten, de manera, doncs, que el teatre català es troba molt amunt en les preferències del públic grec.

Quin ressò tenen en el públic grec aquestes obres?

És gran. Jo hi ha noms d'autors o d'obres seves concretes que se'ns han fet familiars. Es representen un i altre cop i gaudeixen d'acceptació per part del públic teatral.

Per què creus que passa això amb les obres catalanes?

Perquè sentim que ens identifiquem amb els seus herois i les seves problemàtiques actuals. Perquè no ens trobem a molta distància de la seva manera de pensar. Som pobles mediterranis amb referències comunes a la civilització i una percepció comuna.

Els darrers anys hem vist també altres vessants del teu talent com a director de cinema. Quan i com vas començar els teus passos cinematogràfics?

Això va començar en paral·lel amb el teatre. Sóc un director de cinema al teatre i un director de teatre al cinema. M'agrada molt, això, i ja-ho sento com la meua «marca registrada». Per mi, l'un complementa l'altre.

Potser sorprendrà alguns el fet que també les teves produccions cinematogràfiques es relacionen amb obres espanyoles. En quines pel·lícules teves succeeix això?

En llegir teatre espanyol hi ha hagut obres, la lectura de les quals m'ha menat al discurs cinematogràfic en lloc de la representació teatral. La primera va ser *Arizona* de Juan Carlos Rubio, que va esdevenir pel·lícula amb el títol *Voluntaris*, i la segona *Cafè sol* de Blanca Bardagil que al cinema vaig transformar en *Llet*. Els vaig conèixer tots dos en viu per primer cop en 2023, en el meu segon viatge a Espanya, quasi deu anys després del rodatge d'aquestes pel·lícules.

Tanmateix, com aconsegueixes que les pel·lícules no semblin forànies i aïllades de la realitat grega? Hom podria creure fàcilment que es tracta d'un guió que va ser escrit a Grècia, i que fa referència a situacions que s'hi desenvolupen.

Perquè crec que totes les persones, molt senzillament, són persones! Amb una necessitat comuna d'amor i acceptació i somnis per al present i per al futur. Siguin del país que siguin, algunes coses són comunes, són humanes. Em centro en trobar aquestes persones i amb unes poques pinzellades portar-les a la Grècia d'avui, fins i tot si la primera llengua que van parlar en el paper i en la ploma de l'autor era una altra.

El teu contacte amb les qüestions teatrals espanyoles no es limita a la representació d'obres teatrals a Grècia. Els darrers quatre anys visites Espanya sovint.

Em va portar a Espanya un molt bonic Festival de Cinema Xipriota i Grec a la ciutat de Barcelona. A partir d'allò per mi va ser com una roda, una cosa va portar l'altra. Des del primer moment que vaig venir a Barcelona vaig sentir com si hi visqués de sempre. Em sento molt proper a aquesta ciutat. Com si estigués a Atenes i hi hagués una ciutat al costat. Aquesta familiaritat em va fer sentir còmode i estar obert a conèixer gent. No és per atzar que en el meu segon viatge vaig cercar els autors amb què he col·laborat. Vaig sentir

com si fossin amics que els cridava per sortir a fer un cafè, encara que mai no els hagués vist de prop.

Quins són els plans de futur de Thodorís Vurnàs?

Continuar fent realitat els meus somnis! Espero que en breu podré presentar també una obra teatral grega a Barcelona i reduir encara més aquesta distància artística entre les nostres pàtries.

Thodorís Vurnàs a Barcelona amb membres de Neogrec. Abril del 2023.

Imatge: Anna Él·lina